

MANO NAUJOVIŠKOS BIBLIOTEKOS VIZIJA

ANKETA

I. DUOMENYS APIE BIBLIOTEKĄ*

Bibliotekos pavadinimas - **PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOJI BIBLIOTEKA**

II. BIBLIOTEKOS VIZIJA*

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS NAUJOVIŠKOS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS VIZIJA

Biblioteka yra vienas iš pagrindinių kultūros židinių, kurie visada rusena ir šildo sužvarbusias sielas, neleidžia nurimti ir skatina vis ieškoti naujų žinių, pažįstant pasaulį. Taigi, kiekvienam norėtųsi, kad bibliotekoje būtų jauku, gera, šilta ir malonu leisti laiką, ar ieškoti norimos knygos ir informacijos. Kiekvienas mūsų biblioteką suvokia ir priima individualiai, ir gal kiekvienam ją norėtųsi matyti visai kitokią, negu yra, todėl, paklausius lankytojų nuomonės, pamatai, kad dar daug ko mums trūksta iki naujoviškos bibliotekos. Tai modernumo ir naujumo, patogumo ir informatyvumo, jaukumo, kamerinės aplinkos, erdvės viešiesiems pokalbiams, geros technikos, ilgo darbo laiko ir kompetentingo, įdomaus bibliotekininko. Nepamirškime, jog kiekvienas lankytojas mato ir jaučia iš mūsų sklindantį entuziasmą, teigiamą ar neigiamą požiūrį į save ir kitus, pačią biblioteką ir jos paslaugas, taigi, automatiškai formuoja nuostatą į profesiją, ir ne visada svarbu, kokios naujos ir pažangios technologijos supa lankytoją. Vistik, žmogiškieji išteklių ir resursai yra svarbiausi, o po to tik seka priemonės, kuriomis, mes ir lankytojai, naudojames. Nežiūrint į jau susiformavusią bibliotekos veiklą, dėl pastaruoju metu vykstančių intensyvių pokyčių vėl turime atsakyti į kylančius klausimus: kokia turi būti viešoji biblioteka mūsų ir ateities visuomenėje? Kas yra jos lankytojas ir kodėl jis turėtų eiti į ją? Kaip sukurti ir užtikrinti bendruomenės nariams kuo geresnes sąlygas ir prieigas prie naujausių informacijos šaltinių? Kaip ir ką galima ir reikėtų keisti? Todėl atsakymų suradimas į šiuos klausimus ir yra sėkmingos, patrauklios, modernios bibliotekos ateities vaizdas. Taigi, atėjo laikas patiemis suvokti, kad be naujos, modernios bibliotekos tikrai neišsiversime, viskas mūsų pačių rankose. Ir pirmas pokytis turi įvykti mūsų požiūryje, mintyse ir jausmuose. Taip formosis toks elgesys, kuris atitiks naujoviškos bibliotekos supratimą. Tik mes patys, pakeitę savo požiūrį, galime pakeisti aplinką. Todėl naujoviška biblioteka yra daugiau nei įvairių dokumentų fondas ir nemokamo interneto paslaugos. Tai vieta – kur vietos bendruomenės nariai gali susitikti, tenkinti savo kultūrinius, socialinius, mokymosi ar lavinimosi, informacinius poreikius ir bendrauti tarpusavyje. Naujoviška biblioteka yra ir turėtų būti vietos bendruomenės ašis. Bet be šiuolaikiškų patalpų ir įrangos, be kompetentingo personalo, kuris greitai sugebėtų reaguoti į aplinkos pokyčius, be įvairiausių naujoviškų paslaugų, kurios būtų teikiamos lankytojams, neįmanoma to pasiekti. Bet tikimės, kad netolimoje ateityje visa tai turėsime. Bus įdiegtos ir pažangios technologijos, kurios biblioteką pavers virtualia. Tai svarbus žingsnis kuriant naujas paslaugas, automatizuojant jų darbą, unifikuojant paiešką ir priėjimą prie elektroninės informacijos išteklių. Bet labai gaila, kad visos lėšos atiduodamos įrangai, mokymams, o tas didysis žmonijos išradimas – KNYGA – lieka paskutinėje vietoje, valstybė neskiria tiek lėšų, kiek

reikėtų. O ir bibliotekų vadovai didžiausią dėmesį skiria ne knygai, o technikai, reikėtų vienodam lygmeny tuo rūpintis ir nepamiršti, kad knyga, mes tikimės, tikrai gyvuos per amžius, ji reikalinga čia ir dabar ir rytoj.

Labai svarbu, kad plėtodami naujoviškos bibliotekos veiklą, bibliotekininkai būtų aktyvūs padėties šeimininkai, norintys ir galintys savo bibliotekos trūkumus paversti privalumais. Komunikuojant dabartinėje augančioje greito bendravimo aplinkoje, labai svarbu atsigręžti į vertybes, kurti ilgalaikius santykius ir suprasti, kad turime reikalų su žmonėmis, kur kiekviena grupė turi savų interesų ir tikslų. Abipusiai naudingų mainų erdvėje ir kuriami partnerystės ryšiai, galintys mums palengvinti savo tikslų siekimą.

Visa bibliotekos veikla turėtų būti orientuota į vartotoją. Pritaikant bibliotekos paslaugas prie esamų ir potencialių lankytojų poreikių, lūkesčių bei pageidavimų, orientacija į vartotoją neturėtų būti suvokiama vienpusiškai. Tikėtina, kad dalis vartotojų liks konservatyvūs – norės jiems įprastų paslaugų, nepaisant to, kad aplinka pasikeitė. Todėl poreikių tenkinimas turi būti skiriamas nuo aklo pataikavimo vartotojui, tvirtinančiam, kad jam reikia menkavertės grožinės literatūros ar lengvo skaitalo, arba atvirkščiai – tarnauti išlavintam ir subtiliam skoniui. Dabar tai darome ir stengiamės tai daryti, kažkiek tai ir vadovaujame jų skaitymui, gi kiekvienam skaitytojui – jo knygą, tik tada jis lieka patenkintas ir vėl grįžta pas mus su geriausiaisiais ketinimais. Todėl vienas iš svarbių naujoviškos bibliotekos iššūkių – rasti tinkamą balansą tarp paslaugų, tenkinančių lankytojų poreikius bei pritraukiančių juos lankyti bibliotekoje bei kitų formų, skatinančių žingeidumą bei kūrybiškumą. Bet, manau, kad ateinanti jaunoji karta viską apvers aukštyn kojomis, visus mūsų planus ir norus, ir vėl mes turėsime taikytis prie jų, keisti darbo pobūdį... nes jaunimas, kuris studijuoja, bibliotekoje ieško ir ieškos ko kito, o eilinis lankytojas, jis visą laiką taspats, panašus bus ir „rytoj“, tik gal labiau išprusęs, tad norėtųsi, kad jis rastų ir sau naują tinkamą knygą, gal ir elektroninę, nesvarbu, kokioje laikmenoje, ir paslaugius darbuotojus, ir jaukią, erdvę, gražią biblioteką su reikalinga, naujoviška įranga.

Taigi, dar kartą norėtųsi pasakyti ir tikėtis, kad naujoviška biblioteka turėtų būti paslaugi ir konsultuojanti, nuolat besikeičianti ir pertvarkanti savo veiklą, bendraujanti ir bendradarbiaujanti, virtuali, orientuota į vartotoją, lavinanti bendruomenę ir kurianti jos narių poreikius atitinkančias paslaugas, aktyvi, ieškanti fondų ir papildomo finansavimo papildomai veiklai. Ir žinoma, labai norėtųsi, kad darbuotojas gautų tinkamą atlygį už darbą, nes dabar jis turi būti viskuo: ir guodėju, ir vos ne kunigu, ir auklėtoju, ir prižiūrėtoju, ir poetu, rašytoju ir žurnalistu, mokytoju, galima vardinti be galo, žodžiu, išsilavinusi, visapusiška asmenybė, teikianti įvairiausias paslaugas lankytojams, bet vistiek, dirbanti dažnai už ačiū. Tai ateities bibliotekoje tikrai to nebus, jis turėtų gauti atlygį ir už išsilavinimą, kokį jis turi, ir, žinoma, nenuostoti mokytis visą gyvenimą ir mokytį kitus.

Didžiausi pokyčiai, palietę bibliotekos veiklą, susiję su greita informacinių technologijų plėtra, kuri reikalauja ir ateity reikalaus vartotojo ir darbuotojo išprusimo. Taigi, bibliotekos laukia dideli pokyčiai ir norisi jais tikėti, bet vistiek didelis dalykas – lėšos, jeigu jų bus, bus ir naujoviška, šiuolaikiška biblioteka. Viskas - mūsų pačių rankose. O dabar – nepamirškime, koks džiaugsmas trykšta iš skaitomų knygų, jos mus lydi nuo vaikystės iki senatvės ir tikimės, niekada neapleis. Tai tiek tų pamąstymų, remiantis lankytojų ir savo įžvalgomis, kuriant ateities biblioteką.

*Privalomi laukai